

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Contra străinătate 600 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

315 MAI 1848

După Alba-Iulia.

Şedinţa comitetului de organizare al adunării dela Alba-Iulia

Declaraţiile d-lor Iuliu Maniu şi Al. Vaida-Voevod.

Cluj, 13 Mai 1928.

Sosind la Cluj d-l Iuliu Maniu preşedintele partidului naţional-ţărănesc a convocat la o şedinţă comitetul central de organizare al adunării din Alba-Iulia.

Şedinţa s'a ţinut în localul clubului partidului naţional-ţărănesc Vineri la orele 11 sub presidenţia d-lui Alexandru Vaida-Voevod preşedintele acestui comitet şi cu asistenţa membri-

lor şi a comitetului organizaţiei locale a partidului. Cu această ocazie d-l Iuliu Maniu, după ce a salutat pe cei prezenţi şi a mulţumit tuturor celor cari au conlucrat la modul impunător cum au decurs adunările partidului naţional-ţărănesc, convocate pe 6 Mai la Alba-Iulia, Bucureşti, Iaşi, Craiova, Brăila şi Cernăuţi, a făcut în special priutor la adunarea naţională din Alba-Iulia şi la importanţa ei următoarele declaraţiuni:

Situaţia comică a guvernului.

De o jumătate de an afirmăm guvernul prin declaraţiuni publice în parlament şi ziare, că nu va admite adunarea. Totuşi am forţat ţinerea ei în proporţii nemai-pomenite în părţile acestora ale lumii şi, ca comicul în care a ajuns guvernul să fie întreg, a fost nevoit să transporte acasă însuşi, gratuit, cu trenuri separate o parte din participanţii de frică, ca ei să nu pornească în altă parte, după ce o minimă parte a adunării a pus cu uşurinţă stăpânire pe centrul de comunicaţie al Ardealului, stăpânire care a luat sfârşit imediat, ca la un semn magic, la ordinul conducerii de partid. Avertismentul cel mai bun ca satrapii orientali căzuţi pe capul ţării să nu se joace cu focul.

Guvernul a declarat se-met că nu va admite „pângărirea Alba-Iuliei”. Adunarea a înscris a treia oară fără voinţa guvernului în istoria neamului românesc numele acestei în veci mărite cetăţi.

Calomniile guvernului.

Guvernul şi presa lui ne-a calomniat, că la Alba-Iulia vom desface unirea şi vom decra autonomiile Ardealului şi Banatului. (Aceasta pentru a ne face antipatici în Franţa, care să luptă cu autonomiştii din Elzaşa şi Lorena). Adunarea din Alba-Iulia a făcut, fără concursul guvernului şi chiar în contra voinţei lui deci cu supremă valoare morală şi politică, cea mai grandioasă manifestare a unităţii naţionale cu participarea tuturor provinciilor, fiind în mod impunător reprezentate absolut toate judeţele din întreaga ţară şi în prezenţa alor sute de mii de cetăţeni din însuşi Ardealul şi Banatul reclamat de duşmanii ţării. I-a dat prin aceasta răspunsul cel mai autentic şi inapelabil la acţiunea Rothermere şi manifestaţiunilor din Budapesta.

Cum ar fi trebuit să procedeze guvernul.

În alte state de patrioşi adevăraţi însăşi guvernele se îngrijesc — uneori cu mari jefse şi sforţări — să aranjeze astfel de manifestaţiuni naţionale. În locul guvernului liberal, laş şi incapabil, care n'a cutezat să dea nici un răspuns guvernului maghiar şi italian în scopul apărării unităţii naţionale şi a hotărârilor noastre şi care n'a ştiut să organizeze o singură manifestare naţională cât de modestă, pentru a arăta voinţa

Expozeul d-lui Iuliu Maniu

Proporţiile grandioase şi des-făşurarea impresionantă a adunării dela Alba-Iulia au întrecut chiar şi aşteptările mele. Sunt perfect mulţumit. Sunt fericit că prin aceasta adunare s'a dat prilejul ziaristilor streini anume invitaţi, să cunoască frumseţea şi simţul de disciplină al poporului românesc.

Cu o lovitură s'a năruit calomnia duşmanilor noştri şi a presei liberale, că la noi nu este opinie publică şi nici forţă morală suficientă pentru afirmarea voinţei politice a poporului românesc. Sutele de mii de oameni veniţi cu mijloacele proprii, cei mai mulţi pe jos, unii sute de kilometri trecând cu adevărat eroism peste piedicile puse de administraţie şi natură, au dovedit că poporul românesc nu este un popor incult, faţă de care este justificat un regim absolutistic, ci un popor civilizată capabil şi în drept să se conducă însuşi.

Proporţiile manifestaţiei dela Alba-Iulia.

Străinii invitaţi au rămas uimiţi de ce au văzut şi au constatat că nu li s'a dat să vadă pe întreg continentul nici odată o manifestaţie organizată de un partid politic, care să fi luat proporţiile acesteia şi ca număr şi ca însuşeşile conştiinţei. În faţa acestui record al manifestaţiilor politice, — ce pot conta ridicolele încercări ale guvernului de a reduce numărul celor prezenţi? Încercare şi de altfel ridicolă, mai ales în faţa ziaristilor streini, cari înşişi văzând cele şapte coloane, din care numai una era 4 km. lungă, nu pot fi seduşi.

Dacă am fost perfect mulţumit cu desfăşurarea exterioară a adunării, am fost adânc satisfăcut de solidaritatea perfectă între conducătorii partidului, de unitatea de vederi şi simţiri şi de simţul de disciplină neîntrecut al imensii mulţimi, care altora li s'ar fi putut pare imposibilă de stăpânit.

Nu mai toate acestea împreună au putut produce holăririle cunoscuta ale adunării, extrem de

D-L IULIU MANIU.

importante ca revelaţiune naţională şi cetăţenească şi foarte grave ca manifestaţiune politică.

Ce a fost Alba-Iulia.

În toamna anului trecut, când s'a hotărât convocarea adunării din Alba-Iulia, am precizat în şedinţa Comitetului general următoarele ca scop al acestei adunări:

„Va fi o puternică manifestare a conştiinţei cetăţeneşti, o grandioasă afirmare a unităţii naţionale inalterabilă şi o inapelabilă condamnare a regimului liberal”.

În butul tuturor calomniilor liberale şi înfruntând toate atacurile venioase învechite şi culate ale unui regim blăstămat, lucrurile s'au petrecut exact aşa cum au fost plănuit.

Se împlinesc astăzi optzeci ani dela marea adunare de pe Câmpul Libertăţii de lângă Blaj.

Opt decenii s'au scurs dela acea dată memorabilă, când poporul român ţinut în neagră iobăgie a ştiut, cu toate suferinţele lui, să se înalţe în acele clipe la marile fapte naţionale ale conducătorilor săi, cari au hotărât atunci să pună bazele unei noi vieţi româneşti libere şi naţionale.

Pe Câmpia de lângă Blaj s'a spus la 1848 mai întâi, că nu există libertate pentru un popor, decât când acest popor se va bucura de libertate naţională. A doua mare idee, care stă la baza faptelor naţionale dela 1848 este ideea umanităţii, generaţia de-acum 80 de ani întrupând nu numai dorinţele neamului românesc, ci ale întreg neamului omenesc.

Din jertfele aduse de înaintaşii noştri pentru realizarea acestor două mari principii a rezultat acum 10 ani întregirea neamului şi n'a fost o simplă coincidenţă ca în ajunul aniversării a 80-a a adunării de pe Câmpul Libertăţii să se întrunească din nou poporul românesc din toate colţurile Patriei întregite la Alba-Iulia, cetatea unirii Ardealului cu patria-mamă, ca din sute de mii de guri să răsună jurământul solemn, că, delăturând orice piedecă vremelnice din cale, vom să creiem „o Românie nouă, liberă, mamă ocrotitoare pentru toţi fiii ţării”.

Lăsând în aceste clipe de reculegere la o parte toate preocupările mărunte de ord. politic, avem convingerea nedîrită că precum din adunarea dela 1848 de pe Câmpul Libertăţii a răsărit unirea din 1 Decembrie 1918, se va înfăptui în curând şi cu necesitate de fier o şi „Românie nouă, liberă şi mamă ocrotitoare pentru toţi fiii ţării”, căci numai iubind poporul şi luptând alături de el şi pentru el se va putea realiza opera de progres şi civilizaţiune pe care ni-au lăsat-o ca moştenire înaintaşii noştri.

Să serbăm ziua Mamelor!

Chemarea „Uniunii femeilor române” şi a Secţiei feminine a „Astreii”.

Societatea Doamnelor Române din Bucovina, a luat conform hotărârilor din Congresele Uniunii Fem. Rom. frumoasa iniţiativă de a întruca pe veneraţia, ce o dărim mamelor, serbând o zi a mamelor.

Dorind ca toate Societăţile de femei să urmeze acest exemplu în folosul linerimei, care trebuie să păstreze concepţia sfîşieniei familiare, ce se concentrează în sufletul mamei, propunem ca: Ziua mamelor să se serbeze în Dumineca de 27 Mai o. c. în toate oraşele şi satele, cu gândul ca în această zi toate mamele să fie slăvite de copiii lor, cu un sentiment de recunoştinţă, ce trebuie să păstreze faţă de această fiinţă, ce reprezintă iubirea şi devotamentul cel mai desinteresat.

Familia va serba în casa sa această intimă adorare a mamei, când copii chiar şi cei depărtaţi, îi vor dovedi prin graiu, în scris sau prin cel mai mic semn şi atenţiune veneraţia ce i-o păstrează.

În scopul acesta copii şi linerimea va trebui să fie preparată în toate şcolile, pentru această serbare.

Din punct de vedere al educaţiei pedagogice, a poporului, se va face în aceeaşi zi şi serbare publică, participând înainte de toate la serviciul divin, când preotul va vorbi despre însemnătatea acestei zile.

Iar toţi acei, ce nu mai au pe această scumpă păzitoare a familiei, să găsească în aceeaşi zi o oră, când vor putea face pelerinajul la mormântul mamei lor decedate.

De asemenea se vor aranja şezători populare, unde se vor slăvi mamele prin conferinţe, coruri, declamaţii, unde vom cinsti pe acele mame ale căror fii muriră pe câmpul de luptă, rostind numele lor. Vom cinsti şi vom aduce omagii pentru cea mai devotată mamă a ţării M. S. Regina Maria, întărind iubirea pentru mama tuturor cetăţenilor români, pentru scumpa noastră Patrie-mamă.

Braşov, 14 Mai 1928.

Prezidenta U. F. R.
Maria B. Baiulescu.

eroică a poporului românesc de a-și menține fără așa cum a făcut-o cu prețul valorilor de sânge ce a curs pentru ea — a trebuit Partidul Național-Tărănesc să dea glas auzit de toată lumea voinței neclintite aneamului românesc de a-și menține cu orice preț hotărârile sale.

Oricare guvern din lume s'ar fi nuzit să promoveze înținerii unei astfel de adunări și, ținută odată ar fi făcut tot posibilul să ridice importanța ei folosindu-se de ea în toată puterea pentru informarea opiniei publice mondiale, dela care depinde azi soarta popoarelor. S'ar fi nuzit să facă o propagandă externă puternică pentru sublinierea importanței hotărârilor zdrobitoare pentru dușmani, aduse în această grandioasă manifestare a cărei proporții le-ar fi făcut evidente. Numai guvernul liberal al nenorocitei noastre țări s'a putut coborî la gradul inconștienței fără seamă de a se alia cu dușmanii țării, diminuând importanța adunării și bagatelizând importanța hotărârilor; mai mult: oprind comunicarea în străinătate a modului grandios cum s'a manifestat unanim provinciile și națiunea, pentru unitatea națională și arestând unii ziariști streini, pentru că au informat lumea civilizată despre adevăratele proporții ale acestei manifestațiuni naționale, pe care guvernul nu ar fi putut-o face, chiar dacă ar fi voit, cu nici o jertfă. Guvernul liberal din egoism de partid s'a aliat cu dușmanii țării, drept confirmare a decretării lui „de dușman al țării” din partea adunării naționale.

Noroc că Partidul Național-Tărănesc a invitat la congresul său ziariști din toată lumea de așa valoare încât guvernul n'a cutezat să-i împiedece pe toți de a participa la adunare și, prin urmare, aceștia vor putea informa lumea civilizată despre cele petrecute, dovedind din nou Partidul Național-Tărănesc, că el știe să apere și astăzi ca totdeauna marile interese naționale.

Germanofilism?

Guvernul a afirmat mai de parte prin emisarii săi din Paris și Londra și în gazetele sale că Partidul Național-Tărănesc este germanofil și face jocul foștilor inamici, că în partea sa ardeleană este șovinist față de minorități, iar în cea din Vechiul Regat bolșevic și cu porniri de ură de clasă.

Adunarea națională a spulberat și aceste calomniile arătându-și sentimentele sale de neștrămutată adevărată către marii noștri aliați și către Liga Națiunilor, asigurându-o de tot concursul poporului românesc în opera sa de împăciuire și de progres al lumii iar de altă parte pretinzând aplicarea întocmai a hotărârilor dela Alba-Iulia și a unui regim care asigură purtina de a trăi cinstit pentru toți locuitorii țării de ori-ce origini, ori clasă ar fi, ceea-ce spulberă învinuirea de a fi cuprinși fie de șovinism, fie de ură.

Spulberatu-s'au deci toate calomniile ceea-ce însă nu împiedecă presa liberală să ne declare trădători fiind că am contestat dreptul d-lui Vintilă Brătianu de a pune noi poveri pe țară și a contracta împrumuturi în contul țării pentru salvarea sa politică.

Regimul liberal în afară de lege.

Adevărat că în legitima apărare în care se găsește țara față de guvernul său, am denunțat regimul liberal ca unul care este în afară de lege și neconstituțional. Am avut drept

să facem acest lucru pentru că acest regim se întemeiază pe nesfârșitul șir de furturi cari au revoltat opinia publică și au... desonorat țara înaintea străinătății.

A furat averea publică prin comercializări și prin diverse măsuri economice în folosul băncilor și cointeresaiților liberali; a furat voturile cetățenilor pentru a-și face un parlament pe chipul și asemănarea lui; a furat libertățile cetățenești prin starea de asediu și prin cenzură în folosul dominațiunii sale de partid; a furat ca jefuitorii de morți, puterea dela Regele care se găsea pe patul morții împiedecându-l să treacă la cele eterne nu numai ca un mare întemeietor de stat și ca iubitor al drepturilor poporului, așa precum voia El să rămână în memoria poporului Său.

Toate aceste pentru interesul său de partid și de dragul dominațiunii sale politice și economice în detrimentul țării secătuite, sărăcite și desnădăjduite. Prin adunarea națională dela Alba-Iulia și așa primit verdictul națiunii în fața lumii întregi.

Dela 6 Mai încoace măsurile pe cari le va lua guvernul ne vor obliga numai prin baionetele care le are la dispoziție, iar nu prin conștiința noastră cetățenească care este liberă să facă cum gândul românesc și puterea îi vor permite.

Rezultatele practice ale adunării dela Alba-Iulia.

Rezultatele practice ale adunării dela Alba-Iulia sunt incontestabil foarte mari. Autoritatea și valoarea cetățenească a poporului românesc afirmate înaintea întregii lumi, mândria națională crescută și conștiința puterii formidabile a partidului nostru dovedită prin această manifestare națională sunt de sigur rezultate de nelăgăduit și cari constituiesc comori neprețuite de nouă energie și izvoare de noi și puternice acțiuni.

Dar în afară de aceste rezultate practice avem în primul rând deoparte afirmarea unității naționale care va constitui un element neprețuit de apărare față de dușmanii țării care va impresiona desigur favorabil factorii internaționali cari hotărăsc azi în bună parte soarta popoarelor, iar de altă parte avem lovitura politică și morală ireparabilă pe care a primit-o guvernul și regimul de azi prin hotărârile luate, cari au pus guvernul înaintea țării și înaintea opiniei publice europene în o situație absolut intolerabilă.

Guvernul acesta lipsit total de autoritate politică și morală nu mai poate face nimic nici acasă nici în străinătate. El nu mai are frânele țării în mână. Nu el îngrijește destinele țării și nu el le poate conduce. El este căzut. Lipsit de puterea de acțiune morală, el trebuie să se demită și se va demite în curând. Baionetele nu sunt suficiente pentru a se putea rezima pe ele un regim. Mai ales în fața unui curent popular general care s'a manifestat atât de impozant în una și aceeași zi la Alba-Iulia la adunarea națională fără seamă de impunătoare, în București, Craiova, Iași, Brăila și Cernăuți, realizând complectă încercuire a guvernului liberal.

Dacă totuși sugestiunile adorabilului trifoliu al desrădăcinaților politici Stelian Popescu, Argetoianu și Lupu vor mai putea alimenta încăpățănarea d-lui Vintilă Brătianu în a risca întreg viitorul partidului liberal, menținându-se și mai departe la putere, partidul național-tărănesc își va face datoria și ajutat de mijloacele cari îi s'au încredințat de adunarea națională din Alba-Iulia îi va face imposibilă guvernarea.

Acțiunea partidului național-tărănesc.

Planul de acțiune al partidului e făcut și dacă guvernul nu se va demite în cel mai scurt timp, planul va fi pus în aplicare. Prima fază a acestui plan va fi publicată în foarte scurte zile, îndată ce va trece timpul absolut necesar guvernului pentru examinarea situației. Amânarea publicării lui o facem, pentru a nu-i servi pretextul atât de mult folosit până acum, că nu poate să se decidă „sub presiune și amenințare”.

Am hotărât lupta în contra guvernului cu orice preț și cu toate mijloacele. Nu-i vom da pace și nici nu-i vom da timp de reculegere.

Mulțumirile organizatorilor.

Mulțumesc comitetului de or-

Cuvântarea d-lui Vaida-Voevod

D-l dr. Al. Vaida-Voevod a răspuns d-lui Iuliu Maniu, prin o caldă cuvântare, spunând următoarele:

Meritul pentru reușita grandioasă a adunării naționale trebuie atribuit integral organizațiilor județene, cât și muncii pline de abnegațiune a sutelor de membri ai tinerimei chemăriste, răspândiți în toate ținuturile de dincoace de munți. Faptul că, poporul nostru este pe deplin conștient de drepturile sale politice și în curent cu toate evenimentele interne și externe, s'a dovedit cu prisosință din toată desfășurarea adunării dela Alba-Iulia. Au constat-o cei aproape două sute de reprezentanți ai presei, că în nici o țară populația rurală și orășenească n'a fost capabilă de manifestarea solidarității de gândire și de sentimente în măsura în care a fost poporul român, adunat la Alba-Iulia, din Basarabia și până la granița de vest a țării. Să ne aducem aminte de timpurile trecute și de desfășurarea evoluției partidului nostru în cei din urmă zece ani. Câtă hârție nu s'a stricat, câte pene simbriașe nu s'au tocit ocărând și calomniind conducerea partidului nostru, și în deosebi pe d-l Iuliu Maniu. Dânsul însă cu seninătatea omului gata să se jertfească pentru convingerea sa de a alcătui o Românie întemeiată pe legalitate și dreptate, a suportat toate mișelile debitate în contra lui și a partidului perseverând fără șovăire în urmărirea țintei înalte.

Iată, după zece ani, i a fost dat să realizeze un partid formidabil singurul partid în toată țara, care merită acest nume.

Datoria factorului constituțional.

Incercările desnădăjduite ale guvernului spre a dovedi străinătății îndreptățirea de a se menține la putere cu ajutorul fratelui, a forței armate și a bugetului, având în contra lui întreaga țară, vor fi zadarnice. Regenza? Regenza trebuie să rămână deasupra partidelor, în caz contrar ar risca să piardă orice prestigiu și să compromită însăși ideea, pe care e menită această instituțiune să o perpetueze și să o salveze. Izbușnirile spontane a sutelor de mii de cetățeni adunați în piața Albei-Iulii, — izbucniri manifestate prin intreruperi, au dovedit tuturor, cari au urechi să audă și ochi să vadă, — care este sentimentul obștesc al neamului, cu privire la menirea regeniei.

Experimente cu guverne tampon, cu guverne de dictatură, cu guverne liberale? Ar fi absurd să presupunem atâta lipsă de conștiință și simț de datorie la cei, care pentru moment intrupează însăși ideea celui alt factor constituțional. Să fim plini de nădejdi bune, că

ganizare al adunării dela Alba-Iulia și presidentului său, d-l Alexandru Vaida-Voevod pentru munca extraordinară ce a prestat în scopul realizării acestei istorice manifestațiuni.

Mulțumesc comitetului executiv din Ardeal și Banat și organizațiilor județene pentru suprameneasca muncă prin care cu mijloace atât de reduse au putut să dea trup planului de acțiune de până acum și le rog ca să depună același devotament și în proximitatea viitor pentru desăvârșirea și a restului din acest plan de acțiune care va trebui să sfârșească prin înălțurarea în scurtă vreme a guvernului liberal și prin întronarea legalității și dreptății atât de mult dorită de întreaga națiune română.

Informații

Serbările dela Blaj. În vederea serbărilor, cari au loc azi la Blaj cu prilejul aniversării a 80-a a adunării naționale de pe Câmpul Libertății, au sosit în cursul zilei de ieri la Blaj numeroși parlamentari și frunțași ai P. N. T. în frunte cu d-l Iuliu Maniu, președintele partidului.

La marele congres al partidului agrarian cehoslovac, care se deschide mâine la Praga, ia parte și o delegație mai numeroasă de deputați din Partidul Național-Tărănesc în frunte cu d-nii I. Mihalahe și Dr. Al. Vaida-Voevod.

Incununarea mormântului lui Andrei Mureșianu. Astăzi, fiind aniversarea zilei de 315 Mai elevii, profesorii și profesoarele liceelor: „Andrei Șaguna”, „Liceul real”, „Liceul de fete”, „Școala comercială sup. de fete”, „Școala super. comercială A. Bărseanu”, „Școala profesională” au vizitat mormântul neuitatului bard al redemptării noastre naționale Andrei Mureșianu din cimitirul din Groșverii, depunând flori și cununi.

După executarea imnului „Deșteaptă-te Române” de către corul liceului „A. Șaguna” sub conducerea d-lui prof. N. Oancea, elevul *Otario Poștea* din cl. VIII liceala a rostit în numele elevilor o cuvântare ocazională.

Dezastrul dela Moreni. De Sâmbătă sunt în flacări și ard în continuu 12 sonde dela Moreni ale soc. „Astra Română” și 5 ale soc. „Creditul Minier”. Focul a luat naștere dela sonda Nr. 297 a soc. „Astra Română”. Cu toate încercările și sforțările de a stinge focul, întreaga regiune este o mare de flacări, care împrăștie noaptea lumină pe distanță de 100 kilometri.

Deși o evaluare a pagubelor nu se poate încă face cu aproximativ s'ar putea evalua la 100 milioane.

Congresul agricol din Praga.

Praga (Caps). În ziua de 16 Mai populația orașului Praga va crește deodată cu 200.000 persoane. Zeci de trenuri speciale vor aduce la Praga pe țărani cehoslovaci din tot teritoriul republicii, pentru a lua parte la congresul agricol organizat de cel mai puternic partid politic cehoslovac — partidul agrarian. Congresul va avea caracterul unei manifestațiuni politice și culturale și va face parte din serbările pentru aniversarea a 10 ani dela independența republicii cehoslovașe. Însemnătatea politică a congresului constă în aceea, că țărani cehoslovaci vor demonstra în însăși capitala republicii solidaritatea lor, puterea și sentimentele lor naționale.

Congresul agricol, care începe în ziua de 16 Mai și va dura 3 zile va avea și o importanță internațională, deoarece simultan cu dânsul vor avea loc consfătuirile agrariene internaționale, organizate de biroul internațional agrar. Aceste consfătuiri vor avea de scop elaborarea bazelor principale pentru unirea partidelor agrariene din diferitele țări într-o internațională verde. Aproape toate țările europene vor fi reprezentate la acest congres prin grupuri importante de agricultori.

În zilele de 16, 17 și 18 Mai, Praga se va îmbrăca în verde. Un impozant cortegiu al țărânilor cehoslovaci va pași pe străzile capitalei având în frunte 700 călăreți ai „cavaleriei rurale”; lungimea cortegiului va fi de 36 km. Mai întâi convoiul

va porni spre Hradcin, pentru a manifesta în fața președintelui republicii solidaritatea populației rurale și a aduce omagiile ei șefului statului. În piața din Hradcin se va pune cu această ocazie piatra fundamentală a monumentului primului rege ceh, Premysl plugarul, care după legendă a fost luat dela coarnele plugului pentru a fi încoronat. Va avea loc și un grandios meeting la care conducătorii partidului agrar vor lămurii scopul și importanța serbărilor. Odată cu congresul agricol din Praga va avea loc și o serie de festivități culturale de mare importanță națională din inițiativa agricultorilor cehoslovaci. Toate serbările vor avea un colorit etnografic. La Praga vor veni în costume naționale țărani din toate regiunile și colțurile republicii cehoslovașe. Fiecare regiune va arăta obiceiurile, datinele și dansurile naționale specifice. Deasemenea se vor cânta cântecile naționale. Dacă se ține seama, că aproape fiecare sat cehoslovac își are portul său caracteristic, ne putem face o idee cât de împetrătită va fi tabloul serbărilor.

Simultan cu congresul agrar va avea loc la Praga și expoziția jubilară agricolă, care va fi una din cele mai mari din întreaga Europă atât ca dimensiuni cât și ca expunere. Vastul program al serbărilor agrare jubilară din Cehoslovacia va fi completat de un șir de reprezentațiuni teatrale, banchete politice, concert etc.

Conivența „Viitorului”

„Toată lumea va pricepe că un sentiment de respect pentru Familia Regală ne împiedică să comentăm ultimele acte nesocotite ale fostului principe Carol. Asemenea acte nu pot produce decât o impresie penibilă și evocă simțiminte dure-roase”.

Acest text se poate citi în numărul de Vineri al „Viitorului”, publicat pe aceeași pagină, pe care același ziar nu însușește decât informații asupra acțiunii exprințului Carol.

Dar pentru a-și dovedi și mai îndesat „sentimentul de respect pentru Familia Regală” Oficiul guvernului continuă a comenta faptul în numeroși urmăriți.

În ultimul său număr „Viitorul” merge atât de departe cu dovedirea „sentimentului de respect față de Familia Regală”, încât, comentând intenționat în mod fals acțiunea exprințului, caută să stabilească o legătură între aceasta și congresul dela Alba-Iulia.

Partidul Național-Tărănesc poartă așadar vina și răspunderea celor ce se petrec în Londra.

Așa ne spune oficiosul guvernului român.

Ca să dovedească conivența între acțiunea exprințului și congresul dela Alba-Iulia, „Viitorul” spune:

„Manifestul exprințului Carol care s'a publicat în

ziarele englezești sosite în Capitală are așa de multă asemănare cu manifestele dela Alba-Iulia, încât nu lasă nimănui nici cea mai mică îndoială asupra conivenței dintre Partidul Național-Tărănesc și fostul prinț”.

Nu cunoaștem acest manifest al exprințului. Dăm deci tot după „Viitorul”, următorul pasagi, asupra conținutului acestui manifest:

„Declarația categorică din manifest, că va revizui tratatul dela Trianon, subliniază criminalul acord cu Budapesta, gradul de decădere morală la care a ajuns exprințul Carol”.

Iată în fața acestei declarațiuni partea din moțiunea congresului dela Alba-Iulia referitoare la aceeași chestie:

„Congresul din Alba-Iulia afirmă neclintită unirea așa cum a fost ea făcută prin hotărârile din Chișinău, Cernăuți și Alba-Iulia și prin jertfa celor 800.000 morți. Poporul românesc se declară hotărât să apere până la ultima picătură de sânge unirea care e veșnică”.

„Conivența „Viitorului” e așadar pe deplin dovedită.

Partidul Național-Tărănesc poartă vina celor petrecute în Londra întocmai așa cum el este și vinovatul cutremurelor din Bulgaria și Grecia.

Locale

Zăpadă și frig. În noaptea de Sâmbătă spre Duminică după o ploaie rece, a început să ningă. Ninsorea s-a menținut pe acoperișele caselor până Duminică spre amiază, când s-a topit sub căldura razelor soarelui. Cu toate aceste temperatura se menține rece și sunt temeri că pomii înfloriți și-au pierdut roada.

Rectificare. Dintr-o greșală de tipar s-a publicat în mod eronat numele consilierului județean ales în ultima ședință a consiliului județean ca reprezentant în consiliul Municipiului Brașov. A fost ales d-l Dr. Aron Suciu cu 25 voturi față de 8 voturi întrunite de d-l consilier județean Vasile Bedișeanu.

Avis. D-nul George Stala a fost din nou încredințat cu reprezentanța generală a soc. „Asigurarea Tărănească” afiliată a „Asigurării Românești” din București. Biroul d-sale se găsește în strada Sf. Ioan Nr. 3.

O expoziție de cusături naționale. D-na Maria căpitan Aricescu deschide în sala Cercului Militar (Brașov) o expoziție de cusături naționale, covoare, lăncușe etc.

Expoziția se poate vizita dela 20 Mai — 3 Iunie 1928, orele 10-1 a. m. și 3-8 p. m.

CERCETAȚI

cel mai bine asortat Magazin de manufactură și specialități în stofe pentru Dame și Domni

EMIL BOLOGA

BRAȘOV, Târgul Grăului 3

Depozitele fabricelor de stofe și postav BUHUȘI și PREȘMER. 211 14-0

Convocare

Toți dnii ofițeri d'n rezervă și retragere provenți din activitate din Soc. de sub conducerea dlui General Băncilă, precum și toți dnii ofițeri de rezervă și retragere de ori ce categorii din Uniunea Ofițerilor de Rezervă de sub conducerea dlui Lt. Cdr Dumitru, toți din orașul și județul Brașov, — sunt convocați în adunare generală pe ziua d' Vineri 18 Mai a. c., ora 6 (18) p. m., la Cercul Militar în sala bibliotecii.

Că ordinea zilei este ratificarea fuziunii celor două societăți într-una sngură și alte chestiuni foarte importante.

Pot lua parte și dnii ofițeri de rezervă cari nu sunt înscrși și doresc să se înscrie în societate.

Președinți: General Băncilă, Lt. Cdr Dumitru.

Cinema „Astra” (Apollo)

15-16-17-18 Mai

Jucătorul de șah

(sau Fecloara din Vilna)

după romanul lui Henry Mazuel.

În rolul principal:

Charles Dullin, Camille Berth.

19-20-21 Mai

CHANG

sau Misteriile Junglei Siameze.

28-31 Mai

LUTHER

Abatele Zavoral la Brașov.

Sâmbăta trecută pe la orele 7 1/2 seara a sosit în Brașov distinsul oaspe, prieten al năzuințelor noastre naționale și culturale.

Primirea i s-a făcut în Sala Sfatului din mijlocul Pieții, de către autoritățile civile, militare și bisericești cu asistența unui public numeros de intelectuali, popor și elevi de liceu.

Salutarea oaspei.

Oaspele distins a fost salutat de către primarul Dr. Moga în numele orașului, protopop Dr. I. Blog în numele bisericii, d-nul Cumanescu în numele pref. județului și Dr. N. Căliman în numele „Astrei-Brașov, exprimând toți recunoștință înaltului oaspe pentru marile servicii ce le-a adus și le aduce în scopul perfecționării legăturilor de frățietate între poporul ceho slovac și român.

Răspunsul abatelui Zavoral.

Profund emoționat, blăjin și cu multă duioșie în glas a răspuns abatele. A arătat cum a ajuns să ne cunoască și să ne îndrăgească. La aceasta i-a dat prilej războiul mondial, când bolnavii și răniții români erau adăpostiți și îngrijiți în lazaretul de sub conducerea d-sale. Prin contactul cu aceștia a început să învețe frumoasa limbă românească. Înainte de a cunoaște literatura românească, a învățat dela răniții basme frumoase cu Feți-frumoși, Ileana Cosânzeana, Mama pădurii etc.

Convenind și cu preoți mili-

ari români, cari își cercetau bolnavii în lazaret, a primit și dela aceștia informații asupra sufletului poporului nostru. A rămas încântat de sufletul curat al soldaților noștri, iubitori de familie, neam și țară. De câte ori mergea printre ei, îi găsea povestind liniștit și cu băgare de seamă la cei din jur, cari ar fi putut să-i spioneze. Dacă întreba pe câte unul ce mai face, la ce se cugetă, îi răspundea, că se cugetă cu drag la soții, la copii și la pământul de acasă.

„Trăiam în basme” — continuă abatele — și precum atunci asfel și acum venind să vă cunosc frumoasa țară, par'că trăiesc în basme. Primirea călduroasă cu care au fost îmbrățișat în București, Galați, Ploești, etc. și la voi, mi se părea c'ar fi un vis plăcut, din care n-aș fi dorit să mă trezesc. Se adresează apoi tineretului, îndemnându-l să fie demn urmaș al înaintașilor, cari s-au jertfit pentru binele și fericirea neamului.

De încheiere, arătând că se grăbește, deoarece a doua zi îl așteaptă călătoria mai departe, mulțumește călduros tuturor cu cuvintele: „hospes trans't. cord manet”.

Asistența l-a ovaționat însuflețit, petrecându-l la automobil cu nesfârșite urale.

A urmat apoi banchetul aranjat în onoarea oaspei la Co-roana.

A doua zi dimineața abatele și-a continuat drumul spre Curtea de Argeș.

As.

Intronizarea din 6 Mai dela București

— Dela corespondentul nostru. —

— Fine. —

D-l D. Tănăsescu: În aceste momente de grea răspundere și pentru noi și pentru alții, cari tremură de frică, — mă întreb ce vifor a încălțit mințile celor ce aveau un cuvânt de spus, de am ajuns în ziua de azi?

Dintr'un sentiment patriotic am dat toate avertismentele cu putință. Le-am dat noi, le-a dat țara și le-a dat și Dumnezeu care le-a luat bucatărită care prepara toate porcăriile.

A rămas o casă în care se etalează peștilea lui Tancred care ne-a adus rușinea dela Oradia și dela Geneva.

Azi nu există soluție tranzitorie. Casa în stil fanariot devenită insalubră trebuie dărâmată. O vom dărâma în strigătul de: trăiască armata, trăiască România!

D-l Bădea, tălmăcește gândul și hotărârea ineretului jărănist: Drepturile nu se cerșesc ci se cuceresc. Azi țara strânsă în cele șase mari centre este în scaun de judecător; ea judecă de sus și până jos. Azi țara întonează cântecul de luptă: „La arme pentru lege”.

D-l Lotar Rodacanu: Lupta întreprinsă exprimă năzuințele de libertate ale poporului muncitor. Datoria noastră este să luptăm pentru îndeplinirea integrală a programului dela Alba-Iulia.

D-l Pomiliu Ioanițescu: De ani de zile poporul este nemulțumit de o guvernare păcătoasă, care încearcă să înăbușe cu ajutorul jandarmilor voința țării. Noi suntem oamenii ordinii. Guvernul a trecut pe terenul dezordinei. Noi avem datoria să spunem Regenței să nu aștepte cutremurul cel mare. Regența cunoaște istoria. Ei nu i-se permit greșeli căci se pot întâmpla dezastre. Țara cere izgonirea guvernului.

D-l Dem. Dobrescu, povestește adunării istoria femeii cu 2 bărbai. Pe cel dintâi bărbat l-a lăsat pețuca o injura. Al

doilea o bătea de-o smintea, dar nu l-a mai lăsat căci se temea că va lua un al treilea care e posibil s-o omoare.

Tot astfel sub regele Carol poporul era injurat, sub Vodă Ferdinand era bătut și se poate ca sub Regență să fie omorât.

Suntem scoși afară din lege. Noi declarăm scoși afară din lege pe toți guvernânții, pe toți liberalii cari asupresc această țară. Și mai declarăm că la 6 Mai 1928, la Alba-Iulia, se încoronază Majestatea Sa Poporul.

D-l V. Modgearu: În clipa când noi demonstrăm aci, nu facem decât să împlinim voia națiunii, voință călcată 10 ani în picioare. La 25 Noembrie am convocat congresul dela Alba-Iulia. Am fost acuzați de echivoc. La 18 Martie 80.000 de cetățeni au cerut la București plecarea guvernului de uzurpători.

Când am văzut că Regența n'a făcut gestul, noi am făcut gestul Albei-Iulii. Este un triumf pe care poporul l-a realizat. La Alba-Iulia se iau hotărârile cari vor așeza acest popor pe albia curată a unui râu de munte.

Să salutăm ziua sfântă a liberării națiunii întregi, care se serbează în Alba-Iulia. S'o avem în suflet.

De zece ani suntem conduși prin violențe împinse până la crimă. Există în vre-o țară din Europa mizeria care domnește la noi? Ce ne-a dat guvernul Vintilă Brătianu?

Imprumutul nu se va face — v-o pot declara — până nu pleacă guvernul actual. Noi credem în ceasul al 12-lea Regența va trebui să înțeleagă care este soluția de a feri națiunea de convulsioni. De aceea: „înainte”!

D-l General Halban, după câte-va cuvinte bine simțite dă citire moțiunii, primită cu urale și nesfârșite aclamațiuni de întreaga sală.

Rep.